

Valtuustoaloite suvaitsevuuden puolesta vihapuhetta ja rasismia vastaan**Valtuustoaloite 12.6.2017**

Keskustan valtuustoryhmä, kokoomuksen valtuustoryhmä, sosiaalidemokraattinen valtuustoryhmä, vihreä valtuustoryhmä, vasemmistoliiton valtuustoryhmä, perussuomalaisten valtuustoryhmä ja kristillisdemokraattien valtuustoryhmä

Me allekirjoittaneet valtuustoryhmät ja kaupunginvaltuutetut esitämme yhteisenä valtuustoaloitteenamme, että Kuopion kaupunki ryhtyy laatimaan koko kaupunkia koskevaa julistusta suvaitsevaisuuden puolesta vihapuhetta ja rasismia vastaan. Esitämme myös, että julistus tarjotaan kaikkien valtuustoryhmien, valtuutettujen ja paikallisten oppilaitosten allekirjoitettavaksi.

Suomen ilmapiiri on muuttunut. Ihmiset sanovat ilkeitä asioita toisistaan omilla kasvoillaan. Ennakkoluulot muuttuvat sanoiksi, jopa rasistisiksi teoiksi. Vihapuhe ja rasismi merkitsevät, että jotkut meistä joutuvat elämään ilmapiirissä, jossa avoimesti kiistetään heidän asemansa tasavertaisina yhteisön jäseninä. Meidän on sanottava vieläkin selkeämmin, että se ei käy. Haluamme, että Suomi on avoin maa, jossa kenenkään ei tarvitse arjessaan kohdata uhkaa.

Vihapuheen ja rasistisen käytöksen taustalta voi löytää epäoikeudenmukaisuuden, ulkopuolisuuden, merkityksettömyyden kokemuksia ja tunteita. Sen vuoksi on tärkeää pyrkiä vähentämään yhteiskunnassa osattomuutta, näköalattomuutta ja syrjintää.

Julkisen vallan tehtävänä on turvata oikeusvaltion, demokratian ja ihmisoikeuksien toteutuminen. Luottamus ja kansalaisten keskinäinen kunnioitus ja niitä ylläpitävät instituutiot ovat Suomen hyvinvoinnin perustekijöitä. Eurooppalaiset demokraattiset poliittiset puolueet ovat allekirjoittaneet peruskirjan rasismista vapaan yhteiskunnan puolesta. Suomessa kaikki eduskunta-puolueet ovat allekirjoittaneet yhteisen rasismin vastaisen julistuksen.

Me kuopiolaiset valtuutetut haluamme pitää kaupunkimme hyvänä kaikkien elää.

Lausunto**Apulaiskaupunginjohtaja Pekka Vähäkangas**

Keskustan, kokoomuksen, sosiaalidemokraattien, vihreiden, vasemmistoliiton, perussuomalaisten ja kristillisdemokraattien valtuustoryhmät allekirjoittivat 12.6.2017 yhteisen valtuustoaloitteen, jossa esitetään, että kaupunki ryhtyy laatimaan koko kaupunkia koskevaa julistusta suvaitsevaisuuden puolesta vihapuhetta ja rasismia vastaan ja että julistus tarjotaan kaikkien valtuustoryhmien, valtuutettujen ja paikallisten oppilaitosten allekirjoitettavaksi.

Valtuustoaloitteessa 12.6.2017 on seuraava perusteluteksti:

19.03.2018

”Suomen ilmapiiri on muuttunut. Ihmiset sanovat ilkeitä asioita toisistaan omilla kasvoillaan. Ennakkoluulot muuttuvat sanoiksi, jopa rasistisiksi teoiksi. Vihapuhe ja rasismi merkitsevät, että jotkut meistä joutuvat elämään ilmapiiressä, jossa avoimesti kiistetään heidän asemansa tasavertaisina yhteisön jäseninä. Meidän on sanottava vieläkin selkeämmin, että se ei käy. Haluamme, että Suomi on avoin maa, jossa kenenkään ei tarvitse arjessaan kohdata uhkaa.

Vihapuheen ja rasistisen käytöksen taustalta voi löytyä epäoikeudenmukaisuuden, ulkopuolisuuden, merkityksettömyyden kokemuksia ja tunteita. Sen vuoksi on tärkeää pyrkiä vähentämään yhteiskunnassa osattomuutta, näköalattomuutta ja syrjintää.

Julkisen vallan tehtävänä on turvata oikeusvaltion, demokratian ja ihmisoi-
keuksien toteutuminen. Luottamus ja kansalaisten keskinäinen kunnioitus ja
niitä ylläpitävät instituutiot ovat Suomen hyvinvoinnin perustekijöitä. Eu-
rooppalaiset demokraattiset poliittiset puolueet ovat allekirjoittaneet perus-
kirjan rasismista vapaan yhteiskunnan puolesta. Suomessa kaikki eduskunta-
puolueet ovat allekirjoittaneet yhteisen rasismin vastaisen julistuksen. Me
kuopiolaiset valtuutetut haluamme pitää kaupunkimme hyvänä kaikkien
elää.”

Kuopion kaupunkia julkisena organisaationa velvoittavat yhdenvertaisuus- ja
tasa-arvolait sekä laki kotoutumisen edistämisestä. Kaupunginvaltuusto hy-
väksyi ensimmäisen yhdenvertaisuussuunnitelman 2008 ja sitä tarkistettiin
2010. CEMRin eurooppalaisen tasa-arvon peruskirjan Kuopion kaupunginval-
tuusto hyväksyi ensimmäisten suomalaisten valtuustojen joukossa vuonna
2007. Peruskirjan hyväksyneitä kuntia on parisen kymmentä. Yhdenvertai-
suussuunnitelmaa tarkistettiin muuttuneen lainsäädännön myötä kaupungin-
valtuustossa helmikuussa 2017. Kuopio on 2017 syksystä lähtien mukana
Kuntaliiton koordinoimassa ja oikeusministeriön johtamassa yhdenvertai-
suussuunnitelmien jalkauttamista edistävässä projektissa, joka tuottaa käy-
tännön toimintaohjeita. Kuopio tunnetaan valtakunnallisesti kotoutumistyötä
aktiivisesti tekevänä kaupunkina, jonka kehittämiä käytänteitä on levitetty
muuallekin maahan

Valtuustoaloitteessa todetaan, että Suomessa kaikki eduskuntapuolueet ovat
allekirjoittaneet yhteisen rasismin vastaisen julistuksen. Asia on valmisteltu
yhteistyössä Suomen Ihmisoikeusliiton kanssa, jonne on oltu asiasta lähem-
min yhteyksissä ja saatu seuraava palaute:

Kaikki nykyiset (rekisteröidyt) eduskuntapuolueet allekirjoittivat marraskuus-
sa 2015 eurooppalaisten poliittisten puolueiden rasismin vastaisen peruskir-
jan. Edellisen kerran puolueet allekirjoittivat peruskirjan vuonna 2011. Kyse
oli siis rasismin vastaisesta sitoumuksesta, ei vihapuheen vastaisesta tai su-
vaitsevaisuudesta. Peruskirjan sitoumukset ovat varsin vahvoja.

Elokuussa 2016 Espoon valtuustoryhmän puheenjohtajat sitoutuvat allekirjoi-
tuksellaan Euroopan ihmisoikeussopimuksen ja Eurooppalaisen rasismin vas-
taisen peruskirjan tavoitteisiin. Lisäksi puheenjohtajat sitoutuivat omassa
työssään ryhmien puheenjohtajina arvokkaaseen ja kaikkia valtuustossa toi-
mivia poliittisia ryhmiä kunnioituksella suhtautuvaan käytökseen ja toimin-
taan.

Oppilaitoksilla on mahdollisuus liittyä Syrjinnästä vapaa alue -kampanjaan, jota koordinoi oikeusministeriö. Kampanja ei ole kuitenkaan poliittinen sitoumus.

Liitteet

2 5004/2017 Kuopion valtuuston julistus

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja Jarmo Pirhonen

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle vastauksena valtuustoaloitteeseen, että

1. Kuopion kaupunginvaltuusto hyväksyy seuraavan sitoumuksen suvaitsevaisuuden puolesta vihapuhetta ja rasismia vastaan:

Me allekirjoittaneet Kuopion valtuustoryhmien puheenjohtajat, jotka edustamme ryhmiemme ilmaisemaa, yhteistä tahtoa, sitoudumme toimimaan kaupunginvaltuustossa suvaitsevaisuuden puolesta vihapuhetta ja rasismia vastaan. Tällä tarkoitamme sitä, ettemme puheenvuoroillamme tai muulla toiminnallamme yllytä syrjimään ketään, emmekä aseta ketään heikompaan tai parempaan asemaan hänen syntyperänsä, etnisyytensä tai muiden identiteettiseikkojen perusteella.

Sitoudumme rasismin vastaiseen ja toisia kunnioittavaan toimintaan. Näin rohkaisemme kaikkia osallistumaan yhteiskunnalliseen keskusteluun ja tuomaan oman näkökulmansa esiin. Kaikilla on oltava oikeus osallistua ja esittää argumentteja, joutumatta pelkäämään häneen henkilönä kohdistuvaa uhkailua tai painostusta.

Kuopion kaupunginvaltuuston valtuustoryhmät ja niiden jäsenet, joita me allekirjoittaneet edustamme, sitoutuvat toimimaan niin, että kaikki kokisivat voivansa osallistua keskusteluun rakentavasti, toisia kunnioittavasti, kriittisesti ja turvallisesti.

2. kaupunginvaltuusto hyväksyy liitteenä olevan tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden julistuksen Kuopio-yhteisölle ja toivoo eri tahojen yhtyvän julistukseen.

Päätös

Kaupunginhallitus muutti yksimielisesti liitteenä olevassa julistuksessa olevan lauseen: "Uskomme ihmisten perusoikeuksiin, ihmisyyksilön arvoon ja merkitykseen sekä miesten ja naisten yhtäläisiin oikeuksiin."

kuulumaan seuraavasti:

"Uskomme ihmisten perusoikeuksiin, ihmisyyksilön arvoon ja merkitykseen sekä sukupuolten yhtäläisiin oikeuksiin."

Muilta osin kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti kaupunginjohtajan tekemän päätösehdotuksen.

